

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/kongres-pamieci-narodowej/182992,Wreczenie-Nagrody-Kustosz-Pamieci-Narodowej-oraz-Medali-Reipublicae-Memoriae-Mer.html>
20.04.2024, 18:26

Wręczenie Nagrody Kustosz Pamięci Narodowej oraz Medali „Reipublicae Memoriae Meritum” - Kongres Pamięci Narodowej, 15 kwietnia 2023 r.

Ostatniego dnia Kongresu Pamięci Narodowej poznaliśmy laureatów Nagrody Kustosz Pamięci Narodowej oraz medalu „Reipublicae Memoriae Meritum”. Nagrodzeni to strażnicy narodowej pamięci, upamiętniający historię narodu Polskiego i przekazujący dziedzictwo narodowe kolejnym pokoleniom. Bo historia mówi przez pokolenia.

► **Transmisja odbyła się na kanale IPNtv**

Zwieńczeniem Kongresu Pamięci Narodowej była uroczysta gala, na której dr Karol Nawrocki, prezes IPN wręczył statuetki Nagrody „Kustosz Pamięci Narodowej”. Uhonorowano także laureatów medalu „Reipublicae Memoriae Meritum”. Te dwa odznaczenia, ustanowione przez prezesów Instytutu Pamięci Narodowej w drugim i piętnastym roku istnienia IPN, honorują osoby i organizacje społeczne, które poprzez swoją działalność aktywnie przywracają szacunek dla narodowej przeszłości i chronią wartości, dzięki którym Polska przetrwała lata zniewolenia.

Laureaci Nagrody „Kustosz Pamięci Narodowej” 2023:

1. Arkadiusz Gołębiewski - autor i producent filmów dokumentalnych,
2. ks. infułat Jan Sikorski - kapłan archidiecezji warszawskiej, doktor teologii, pierwszy naczelny kapelan Duszpasterstwa Więziennego RP,
3. Stowarzyszenie Grupa Historyczna „Zgrupowanie Radosław”,
4. Polish Falcons of America - organizacja polonijna z ponad 130-letnią tradycją,
5. post mortem: Stanisław Maria Jankowski (1945-2022), historyk, badacz, publicysta

Biogramy laureatów znajdują się w zakładce [Konkursy i Nagrody / Nagroda Kustosz Pamięci Narodowej](#).

Odznaczeni medalem „Reipublicae memoriae meritum”:

Dekorację laureatów podzielono na dwie części. Pierwsze trzy medale zostały wręczone na panelu dyskusyjnym „Współpraca instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi przy podejmowaniu inicjatyw patriotycznych”, pozostałe – w czasie gali Nagrody „Kustosz Pamięci Narodowej”.

Odznaczeni w czasie panelu dyskusyjnego „Współpraca instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi przy podejmowaniu inicjatyw patriotycznych”.

Medale wręczył zastępca prezesa dr hab. Karol Polejowski. Odznaczeni:

1. Kazimierz Krajewski (medal złoty) prawnik, historyk, jeden z najwybitniejszych badaczy konspiracji niepodległościowej lat II wojny światowej i konspiracji antykomunistycznej. Autor monumentalnych publikacji poświęconych konspiracji nowogródzkiej. Działacz społeczny, współpracownik Fundacji Pamiętamy. Członek Światowego Związku Żołnierzy AK. Głęboko zaangażowany w działalność pomocową dla b. żołnierzy Armii Krajowej z terenu Białorusi i Litwy.

2. Tomasz Karasiński (medal złoty) działacz społeczny, pasjonat historii, rekonstruktor. Od wielu lat zajmuje się propagowaniem wśród młodzieży wiedzy na temat Polskiego Państwa Podziemnego, powstania warszawskiego, Żołnierzy Wyklętych i polskich Kresów. Od 15 lat prowadzi Stowarzyszenie Grupa Historyczna „Zgrupowanie Radosław”. Aktywnie wspiera Instytut Pamięci Narodowej oraz Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Osób Represjonowanych w działaniach edukacyjnych.

3. Maciej Jabłoński (medal złoty) generał Wojska Polskiego. Będąc dowódcą 12.

Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej, która swoje tradycje wywodzi od „Błękitnej Armii”, zaangażował się w upamiętnienie żołnierzy Generała Hallera, 6 Dywizji Strzelców Polskich oraz 6 dywizjonu artylerii przeciwlotniczej ze Lwowa. Wspierał także inicjatywę uczczenia samego Józefa Hallera poprzez ustawienie jego pomnika przed wejściem do koszar Szczecińskiej Dywizji.

Odznaczeni w czasie gali Nagrody Kustosz Pamięci Narodowej:

4. Zbigniew Wawer (medal złoty - pośmiertnie): wybitny muzealnik, historyk, znawca i popularyzator zagadnień wojskowości XX w. Autor książek poświęconych udziałowi polskich formacji zbrojnych w bitwach o Tobruk i Monte Cassino. Całe życie zawodowe z wielkim zaangażowaniem zabiegał o właściwe miejsce czynu zbrojnego żołnierza polskiego w europejskiej pamięci historycznej. Zmarł 12 grudnia 2022 r. po ciężkiej chorobie nowotworowej.

5. Marcin Zarzecki (medal srebrny): socjolog, nauczyciel akademicki, od 2019 roku prezes Polskiej Fundacji Narodowej. Z jego inicjatywy i dzięki jego staraniom 8 czerwca 2022 roku w Waszyngtonie otwarto Muzeum Ofiar Komunizmu. Misją tej placówki jest prezentowanie światu obrazu komunizmu widzianego z perspektywy narodów, które żyły pod jego jarzmem. Muzeum opowiada również o zmaganiach Polaków z próbami narzucenia im ideologii komunistycznej, poczynając od walki z bolszewicką Rosją w 1920 r., aż do powstania NSZZ „Solidarność”.

6. Magdalena Pszczółkowska (medal srebrny): konsul Generalna Rzeczypospolitej Polskiej w Toronto. Opiekunka polskich miejsc pamięci w Kanadzie – cmentarzy i pomników. Aktywnie wspiera projekty Instytutu Pamięci Narodowej, między innymi „Szlaki Nadziei”. Dzięki jej staraniom IPN nawiązał współpracę z Royal Canadian Military Institute, a także kanadyjskimi instytucjami kultury i organizacjami polonijnymi.

Nagroda Kustosz Pamięci Narodowej została ustanowiona w lipcu 2002 roku przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej prof. Leona Kieresa. Jest ona przyznawana za szczególnie aktywny udział w upamiętnianiu historii Narodu Polskiego w latach 1939–1989, a także za działalność publiczną zbieżną z ustawowymi celami Instytutu Pamięci Narodowej. Kandydatów do Nagrody mogą zgłaszać instytucje, organizacje społeczne i naukowe oraz osoby fizyczne. Ma charakter honorowy, a jej laureaci otrzymują tytuł Kustosza Pamięci Narodowej. Od 2012 r. jedna z pięciu Nagród może zostać przyznane pośmiertnie. Wyróżnienie ma charakter honorowy, a jego laureaci otrzymują tytuł Kustosza Pamięci Narodowej. W roku 2023 Nagroda zostanie przyznana po raz dwudziesty drugi.

W gronie dotychczas wyróżnionych tytułem Kustosza Pamięci Narodowej znajdują się min. Tomasz Strzembosz (2002), Władysław Bartoszewski (2004), Zofia i Zbigniew Romaszewscy (2006), prof. Janusz Kurtyka (2010), Zofia i Andrzej Pileccy (2015), Prezydent RP prof. Lech A. Kaczyński (2017), Prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski

(2019), a także Komitet Katyński (2010), Społeczny Komitet Pamięci Górników KWK „Wujek” w Katowicach poległych 16 grudnia 1981 r. (2011), Stowarzyszenie „Memoriał” (2012) i Polskie Muzeum w Rapperswilu (2015). Pełna lista laureatów znajduje się w zakładce [Konkursy i Nagrody / Nagroda Kustosz Pamięci Narodowej](#).

[Album „Kustosz Pamięci Narodowej”](#)

Medal „Reipublicae Memoriae Meritum” to odznaczenie cywilne nadawane przez Prezesa IPN. Medal został ustanowiony w 2015 r. przez prezesa IPN, dr. Łukasza Kamińskiego. Może zostać nadany instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym za wybitne zasługi w działalności publicznej i społecznej dla upamiętniania historii Narodu Polskiego w latach 1917–1990 oraz wspierania IPN w działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej. Medal dzieli się na trzy stopnie: złoty, srebrny i brązowy.

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy IPN - Dyrektor Biura: dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl